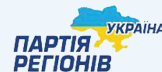

Вони знають, що кажуть!

Прогноз на 2012-й соціально-економічного розвитку держави та очікуваних в Україні політичних процесів дають на прохання журналу «Віче» народні депутати України

Представник Президента України у Верховній Раді Юрій МІРОШНИЧЕНКО (фракція Партії регіонів):

– У новому році нас чекає чимало важливих подій, як міжнародного – Євро-2012, так і державного значення – вибори до Верховної Ради. Це серйозні виклики для України. Від того, чи зможемо ми з ними гідно впоратися, залежить міжнародний імідж нашої держави. За результатами цих подій судитимуть, наскільки ми готові до вступу в європейську спільноту. Але я вірю: впораємося!

Не сумніваюся, що ми зможемо на високому міжнародному рівні забезпечити проведення чемпіонату Європи з футболу. А що стосується виборів, то головне, щоб вони пройшли чесно, громадяни мали довіру до їхніх результатів, а світ визнав їх такими, що віддзеркалюють волевиявлення українського народу.

Економічна й політична ситуація в Україні в 2012 році напряму залежить від того, наскільки ефективно зможемо впроваджувати в життя курс реформ, проголошених Президентом України Віктором Януковичем.

На шляху реформ існує чимало перепон: це і світова фінансова криза, і брак фахівців, і особисті амбіції окремих лідерів тощо. Але всі ці питання можна вирішити, були б бажання й політична воля.

Як приклад – робота над підготовкою закону про вибори народних депутатів, який підписав глава держави.

Змогли ж депутати від парламентської більшості та опозиції дійти згоди й об'єднати свої зусилля заради забезпечення прозорих і демократичних виборів!

Не так давно Європарламент ухвалив резолюцію щодо України, де в першому ж пункті згадується стаття 49 Лісабонської угоди (про можливість членства в ЄС). Це позитивний сигнал для України, прозоре запрошення до продовження діалогу з Європою. І хай не завтра, але перспектива нашого членства в Євросоюзі реально існує.

На початку грудня парламент розглянув відповідний доопрацьований урядовий законопроект і прийняв його за основу в першому читанні. Згідно з документом мораторій на продаж землі продовжено до 1 січня 2013 року, бо не можна було його скасовувати до ухвалення всіх нормативно-правових актів, що регулюють ринок землі.

Закон про доступ до публічної інформації сприятиме більшій відкритості держави й суспільства. Тепер кожен українець має право отримати всю інформацію щодо рішень, які ухвалює влада від його імені, в найкоротші терміни – за 5 днів, а в особливих випадках – за 48 годин.

Нова редакція Закону «Про державну службу» – також важливий елемент адміністративної реформи. Це далеко не всі документи, про які варто було б згадати. Вони чітко віддзеркалюють норми та стандарти, що вже давно діють у країнах Євросоюзу та інших державах цивілізованого світу.

Я з оптимізмом дивлюся в новий рік і щиро вірю в Україну та її європейське майбутнє!

5

Катерина ВАЩУК (фракція Блоку Литвина):

Блок Литвина

– 2012-й буде непростим для Верховної Ради, адже це рік парламентських виборів, що обов'язково позначиться на настрої в сесійній залі. Загостряться суперечності, активно діятиме опозиція й, звичайно, навіть нейтральні законопроекти будуть використані для передвиборних баталій. Утім, 2012 рік хоч і буде напруженим, але досить продуктивним, адже в парламенті є більшість. Серед найважливіших законодавчих ініціатив виокремимо ті, що стосуються ринку землі, прийняття змін чи нових редакцій кодексів (зокрема, Трудового та Кримінально-процесуального), і, звичайно, законопроекти, які визначатимуть параметри соціального захисту населення.

Уважаю, економічна ситуація певною мірою стабілізується. Наразі ми маємо трохи більше як 4 відсотки інфляції, це доволі оптимістична цифра. Не думаю, що вона істотно зміниться 2012 року. Це означає, що курс гривні вдасться тримати на більш-менш стабільному рівні. Тож населення має підстави довіряти вітчизняній валюті, а відтак і банківським установам. А це дасть останнім більші фінансові можливості для кредитування.

Тільки максимальна зайнятість населення дасть можливість наповнити бюджет і вирішити соціальні питання. Зокрема, потребує перегляду вартість споживчого кошика, рівня прожиткового мінімуму. Лише тоді люди якоюсь мірою зможуть примиритися з проведеною пенсійною реформою.

Нагальним залишається питання боротьби з корупцією.

2012 рік буде урожайним, закладені непогані умови для забезпечення країни хлібом. Але дуже багато проблем постало перед тваринницькою та харчовою галузями й це потребує пильної уваги уряду. Я також віднесла б до важливих пріоритетів Кабінету Міністрів на наступний рік посилення контролю за якістю харчових продуктів, які споживає населення. Тут має бути дворівневий контроль – ціновий, бо вартість у багатьох випадках необґрунтовано завищується, та власне контроль якості, відповідності стандартам. Такий контроль особливо актуальний і в медичній галузі.

Я не вірю в чудодійну силу зовнішніх фінансових запозишень, які начебто можуть розв'язати всі наші проблеми. Так, на якийсь період вони здатні полегшити ситуацію, допомогти економіці інвестиціями тощо. Але головна відповідальність за розвиток і процвітання України лежатиме на нас, українцях.

Підготував Олексій СИЩУК.

Олег ЗАРУБІНСЬКИЙ (фракція Народної партії):

– Більшість політичних сил розглядають свою публічну діяльність крізь призму виборчої кампанії. Вона ще не розпочалася, але фактично все підпорядковано саме їй. Тож рік буде наповнений традиційним прагненням: для одних – залишитися при владі, для інших – повернути собі владу. Деякі персони пропонують, щоб у політичному аспекті відбувся поділ на чорне й біле: білим вони вважають себе, а чорним – своїх опонентів. А ще хочуть, щоб у виборчих бюлетенях виборці бачили лише дві складові: представників влади й представників опозиції. Мені не хотілося б погоджуватися з таким підходом опозиціонерів-неофітів. Так я називаю тих, хто вчора були при владі, а сьогодні критикують систему, у створенні якої брали участь. Це звучить анекдотично. Тому я пропоную інший виборчий підхід: 1) представник сьогоднішньої влади, 2) представник учорашньої влади, 3) представник тієї гуці людей, котрі при владі ще не були.

Щодо нашої економічної ситуації, то вона значною мірою залежатиме від того, як розвиватимуться події і в Європейському Союзі, і в Росії, і в Сполучених Штатах Америки. Чому я про це кажу? Україна – не автономний сегмент світової економіки. Наш товарообіг розподіляється на три основні частини: одна третина – товарообіг з ЄС, друга – з РФ та іншими членами СНД і третя – із США, Китаєм і рештою країн. На мій погляд, ми повинні забезпечити себе від апокаліптичної ситуації у Євросоюзі, від проблем у США (вони ж не розв'язуються, а тільки приховуються шляхом друкування нових і нових доларів). Не відмовляючись від цих партнерів, нам 2012 року потрібно приділяти більшу увагу економіці саме тих країн, які не перебувають у стані стагнації чи рецесії. Йдеться про Китай, Японію і так званий азійський світ, де є величезний потенціал, де ще не використані людські ресурси, де економічна динаміка значно вища, ніж у Європі й США. Для нас це могло б стати своєрідним запобіжником, за допомогою якого можна послабити негативні впливи з боку як європейської економіки зокрема, так і світової економіки загалом.

Юрій БУТ (фракція Партії регіонів):

– Це рік дуже серйозних випробувань – і політичних, і економічних. Я кажу про об'єктивні речі: рівень життя у країні погіршуватиметься. Поки що. Проте очікувати девальвації гривні не варто. Про це говорять і економісти, і банкіри. Національний банк утримає нацвалюту в межах 8–8,5 грн. за долар. Інфляція коливатиметься близько 15 відсотків. Подорожчають товари й послуги. Зростання цін пов'язується з дорожнечою нафтопродуктів. Дефіцит держбюджету й дефіцит Пенсійного фонду не дають підстав для покращення життя в 2012 році. Але! Коли непопулярні реформи, які були озвучені Президентом Украї-

ні і проголосовані народними депутатами, почнуть втілюватися в життя, з'являться тенденції для покращення в майбутньому. Це станеться не раніше, ніж у 2013 році.

Наша зовнішньополітична діяльність певною мірою залежатиме від президентських виборів у Росії, які відбудуться в березні 2012 року. Гадаю, що наші відносини з РФ, як і раніше, будуть взаємовигідними і прагматичними. Наші успіхи на міжнародній арені багато в чому залежатимуть і від стосунків із Європейським Союзом, Європейсько-азійським економічним співтовариством (митним союзом п'яти членів СНД – Росією, Білоруссю, Казахстаном, Киргизстаном і Таджикистаном. – Ред.). Очевидно, тут нам треба визначитися. На мій погляд, Україна повинна стати над цим усім і поставити перед собою велику мету – ввійти до кола країн «великої двадцятки».

Вікторія ДЕМ'ЯНЧУК (фракція Компартії України):

– Сподіватися на краще немає сенсу. 2012 року народ України повинен задуматися і зробити свій вольовий крок. Це ж рік боротьби за землю. Потрібно замислюватися не лише над виборами, а й над стратегічними питаннями. Не можна допустити, щоб земля стала товаром! Бо це буде серйозний виклик для громадян України. Скажімо, проект закону про ринок землі (який уже ухвалили в першому читанні) – це стратегічне питання для України. Йдеться про територію держави та національну безпеку. Нам кажуть, що люди хочуть позбутися своїх земель, бо це нібито непосильний тягар. Але це не відповідає дійсності. Наша партія провела опитування в сільських місцевостях. Ми чуємо голоси селян: вони хочуть працювати на своїй землі. Тож потрібно надати людям таку можливість. Час повернутися обличчям до рідної землі: її треба не продавати, а цілувати за чорноземі.

ськовою операцією із зачищенням території». У сільських місцевостях знищують соціальні об'єкти, без яких село не може існувати. Ми бачимо, що сталося з будинками культури й закладами освіти. Зникають і поштові відділення, і фельдшерсько-акушерські пункти. Про демографічну ситуацію навіть говорити страшно. А подивіться на напрями приватизації?! Це ж шляхи в нікуди. Слід усе переосмислити й переконатися, що йдемо не тією дорогою.

Верховну Раду намагаються відсторонити від приватизаційних процесів. Усе віддається в чужі руки, а держава вже не може впливати навіть на ціноутворення. Візьмемо для прикладу початок опалювального сезону: він показав, що велика кількість громадян звернулася по субсидії. Хіба це свідчить про покращення нашого життя? Нинішні доходи не дозволяють сім'ям розв'язувати свої нагальні проблеми.

А ще для мене дуже важливо, щоб усі задумалися ось над чим: не варто нам під когось підлаштовуватися. Не треба маніпулювати думкою про те, куди нам треба вступати. Наша країна повинна сама вирішувати питання, як нам розвиватися. Ми маємо і науковий потенціал, і багаті землі, і корисні копалини, за допомогою яких Україна могла б задавати тон усьому світу.

Спостерігаючи за реформами, які відбуваються протягом двадцяти років, я вже іронічно називаю їх «вій-

Іван КИРИЛЕНКО (фракція БЮТ):

– За минулий рік в офшорні зони відправили тридцять мільярдів доларів. Який інвестор прийде, коли власні гроші «їдуть» за кордон? Жодних структурних змін в економіці не відбулося. Перерозподіляється лише те, що нині вже конає. Вважаю, що не треба було зачіпати пенсійне забезпечення, ця реформа надто болісно б'є по людях. Багато хто з них до пенсійного віку не доживе. Не треба було зачіпати малий і середній бізнес, який ще не піднявся з колін і тільки-но почав ставати на ноги. Не треба було зачіпати пільговиків.

Можна було б уникнути соціальних потрясінь, якби почалися фундаментальні зміни в економіці. Необхідний закон про заміщення імпорту. Уряд повинен схвалити програму освоєння випуску вітчизняних товарів. Зверніть увагу: 80 відсотків металургійної сировини йде на експорт, а в нас немає навіть власної лопати, вона – китайська! У нас імпортує все, починаючи від простих побутових речей. Але ж раніше ці товари в нас виробляли. А це – робочі місця, зайнятість, внутрішній ринок, відрахування до держбюджету і Пенсійного фонду. А ми з гонором кажемо: це ми можемо і це в нас вийде. Треба звернути увагу на ті тисячі видів продукції, які ми зможемо самі виробляти. Хто це робитиме? Великі підприємства? Хіба ж «Південмаш» виготовлятиме лопати? Ні! Він створюватиме ракетно-носії для супутників. А лопати міг би виробляти малий і середній бізнес. Даймо йому податкові пільги років

на три. Хай розвивається. Так само потрібно розвивати наукові технології: тут без серйозних капіталовкладень не обійтись.

Візьмемо для прикладу досвід Бразилії. Країна була відстала, забита й замучена. Але потім бразильці ухвалили важливий закон – про заміщення імпорту. І вже через кільканадцять років Бразилія стала локомотивом світової економіки, ввійшла до десятки найрозвиненіших країн світу та освоює космос. На неї рівняються інші країни. У Бразилії є все. Додам від себе: все – своє.

А що ж робити Україні, яка є експортною? В період світового економічного поліпшення це – чудово. А як діяти в умовах кризи, яка згортає ринки і звужує їх можливості? Що робити, коли 80 відсотків української металопродукції йде на експорт? Це ж наша головна «дійна корівка», яка дає валюту, нарахування до держбюджету, сприяє створенню робочих місць. Який вихід? Вихід нам пропонує Європа: вона відкриває нам найбільший ринок у світі – ринок Євросоюзу. Споживчі можливості ЄС із трильйонними бюджетами в десятки й сотні разів більші, ніж на Сході. А ми в ці європейські двері ніяк не можемо втрапити. Нас уже беруть за ногу і переносять через поріг: мовляв, та заходьте ж, торгуйте й зростаєте як на дріжджах. Нам подають сигнал, а чому ж ми його не пеленгуємо?

У резолюції Європарламенту є лише три пункти для України: звільніть політичних в'язнів, дайте можливість Юлії Тимошенко, Юрію Луценку, іншим політичним діячам брати участь у виборах, зупиніть політичні репресії. Все! Але ми щось не бачимо, щоб на цей сигнал була якась реакція. Оце вам і економічна перспектива для нового року.

Іван ЗАЄЦЬ (фракція НУ–НС):

– Сьогодні ми в такій точці біфуркації, коли з'являється нове покоління політиків. Відчиняється дуже багато «вікон». Але на дуже короткий проміжок часу. І мудрість політика якраз полягає в тому, щоб цю мить упіймати, не пропустити. Зробити треба так, як і 24 серпня 1991 року: тоді «вікно» можливостей теж було відчинено на дуже короткий час. І ми тієї нагоди не змарнували.

Україна потребує якісно нової опозиції і якісно нової влади. Ми отримали можливість суттєво модернізувати і саму країну. Ось такі надзавдання стоять перед українським суспільством. Зверніть увагу: теперішня опозиція сформована за «образом» влади. Те, що характерно для влади, характерно й для опозиції, яка втратила динаміку продукування альтернатив – ідеологічних і державних. Ми ж бачимо, що лідери рейтингових опозиційних партій навіть відмовилися задекларувати свій підхід під час ухвалення закону про вибори народних депутатів України. Вони не підтримали нашої пропозиції про систему з відкритими списками кандидатів. Опозиція спілкується з народом в односторонньому режимі – через ЗМІ.

З економічної точки зору теж похвалитися нічим. Цей рік буде дуже тяжкий. По-перше, дуже багато коштів вкладено в Євро-2012. Тут необхідною є ефективна робота Президента, Кабміну і Верховної Ради. Цього року можна буде багато зробити для покращення державного іміджу, туристичного бізнесу та інвестиційного клімату. Або ми все це отримаємо, або, навпаки, втрачимо.

Поки що я не бачу програм для створення внутрішнього ринку. Тому у фінансовому плані буде надзвичайно складно.

Те саме можна сказати і про ринок землі. Для чого опозиційні сили вийшли з парламентського залу під час розгляду «земельного» законопроекту? Вони зробили це для того, щоб не показувати свого обличчя. А цей законопроект за своїм значенням – на рівні Конституції! Нам треба спрямувати свої зусилля на те, щоб не допустити приватизації сільськогосподарських земель в інтересах лише багатих людей. Натомість необхідно вийти на європейську модель ринку землі. В Європі основою сільського господарства є фермерські господарства. В країнах ЄС передбачена державна підтримка фермерів і в пошуку збуту своїх продуктів, і в пошуку різних технологій, і в наданні кредитів, і в сприянні перепідготовці кадрів.

Сьогодні наша влада до такого розуміння ще не готова. Все керується в «ручному» режимі. Але такий режим ніколи не може забезпечити тієї динаміки ухвалення рішень, що ми спостерігаємо у світі. Ми живемо в часі прискорення... часу. Багато що залежатиме від світової кон'юнктури ринків і торговельного балансу. Нам не залишається нічого іншого, як підтримувати вітчизняне виробництво для випуску власної продукції та формувати платоспроможність наших громадян. Уряду не обійтися без посилення економічних свобод, без боротьби з корупцією і тіньовою економікою. Інакше через дефіцит грошей він може не стриматися від спокуси ввімкнути «верстат».

Підготував
Валентин КОВАЛЬСЬКИЙ.

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.